

معماری و توسعه پایدار و رابطه آن با انسان و طبیعت

مرضیه هیرمندی نیاسر^{۱*}

۱- کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه پیام نور واحد هرمزگان

Email: f_hirmandy@yahoo.com

چکیده

حیات منحصر در محیط پایدار و اقلیم مناسب، توسعه و رشد می‌یابد. عوامل محیطی را انسان، شناخته و بدون رابطه صحیح با محیط زیست، امکان تکامل کالبدی و کیفی نمی‌تواند وجود داشته باشد. زندگی انسان تنیده شده است به محیطی که برآورده کننده نیازهایش می‌باشد. گویی این معادله یکطرفه تا پایان جهان ادامه خواهد داشت. غافل از آنکه سرانجام نامتوازن بودن این دو کفه بشر را با دنیایی ویرانگر روبرو خواهد ساخت که خود با دست خویش ساخته است. معماری، این هنر سنگین پا تنها زمانی می‌تواند نقش خود را در این عصر کنونی بصورت پررنگ حفظ کند که گسست خود با محیط را به فراموشی سپرده و دست در دست محیط اطرافش، بار دیگر قد علم کند. بهترین طراحی معماری، طراحی است که بتواند نیازهای اجتماعی، اقتصادی، تکنولوژیکی، زیبایی شناختی و زیست محیطی را توأمان فراهم آورده و نتیجه آن سنتزی از همه عوامل دخیل در آن باشد و توسعه ی پایدار رانویذ دهد. بقای پایدار انسان و محیط انسانی وابسته به حفظ و تداوم تعادل جهان زیستی است و به تبع آن پذیرش نقش و مسئولیت اخلاقی "سرپرستی" انسان بر منابع بوم شناختی، کنشی آگاهانه و هوشمندانه را در تنظیم رابطه محیط پیرامونی و محیط طبیعی می‌طلبد. رویکرد معماری پایدار بر این بنا قرار دارد که نسبت به پیامدهای مخرب فعالیت های انسان بر محیط زیست پاسخگو باشد. این امر بدین معناست که برنامه توسعه طوری تنظیم شود که حداقل آسیب زیست محیطی را دنبال داشته باشد.

واژگان کلیدی: توسعه پایدار، معماری پایدار، طراحی پایدار، تحولات پایداری.

۱-مقدمه

توسعه پایدار که در دهه ۷۰ مطرح گردید حاصل شناخت عمیق نسبت به محیط پیرامون بوده است. از آنجا که طبق امار ۵۰ درصد ذخایر سوختی در ساختمان‌ها مصرف می‌شود لذا جستجوی راه حل اساسی برای این معضل ضروری می‌باشد. نکته دیگر اینکه، علاوه بر توجه به طبیعت، توجه به انسان نیز در اهم موارد قرار گرفت. انسان مدرن که در پس جوامع صنعتی به ابزار بدل شده است نقطه اصلی توجه توسعه پایدار می‌باشد و می‌توان گفت طراحی و توسعه پایدار بخاطر ابعاد انسان مدرن گرایانه ارزش و اعتباری خاص یافته اند. در این جهان، معماران نیز همسو با سایر دست اندرکاران در پی یافتن راهکارهای جدیدی برای تأمین زندگی مطلوب انسان بوده اند. بدیهی است که زندگی، کار، تفریح، استراحت و... همه و همه فعالیت هایی می‌باشند که در فضاهای طراحی شده توسط معماران صورت پذیرفته و از آنجا که نقاط ضعف و قوت یک ساختمان بر زیست بوم جهان تاثیر مستقیم خواهد داشت، وظیفه ای بس حساس در این خصوص بر عهده آنان می‌باشد.